

ระเบียบกรมปลัดที่ว่าด้วยการตรวจคัดสัตว์และจำหน่ายสัตว์

พ.ศ. ๒๕๕๐

เพื่อให้การดำเนินการตรวจคัดสัตว์และการจำหน่ายสัตว์ของหน่วยงานสังกัดกรมปลัดสัตว์ที่มีการเลี้ยงสัตว์ ซึ่งสัตว์ดังกล่าวถือเป็นพัสดุตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมถึงกรณีเมื่อมีสัตว์ตายหรือสูญหาย อันถือได้ว่าทรัพย์สินของทางราชการได้รับความเสียหาย ซึ่งต้องปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๕

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๘ (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม และความในข้อ ๕ ข้อ ๑๕๗ และข้อ ๑๖๑ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม อธิบดีกรมปลัดสัตว์ จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้ เรียกว่า “ระเบียบกรมปลัดที่ว่าด้วยการตรวจคัดสัตว์และจำหน่ายสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๐”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกระเบียบกรมปลัดที่ว่าด้วยการคัดและจำหน่ายสัตว์ พ.ศ. ๒๕๔๖ ลงวันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๖

ข้อ ๓ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ เป็นต้นไป
บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งอื่นใดของกรมปลัดสัตว์ ซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“สัตว์” หมายความว่า สัตว์ใหญ่ สัตว์เล็ก และสัตว์ปีกของหน่วยงานสังกัดกรมปลัดสัตว์

“สัตว์ใหญ่” หมายความว่า โค กระบือ และอูฐ

“สัตว์เล็ก” หมายความว่า สุกร แพะ แกะ กระต่าย และกวาง

“สัตว์ปีก” หมายความว่า เป็ด ไก่ ห่าน นกกระทา นกอินทรี และนกกกระชอกเทศ

“โรคระบาด” หมายความว่า โรคระบาดตามพระราชบัญญัติ โรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๔๕

และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม

“สัตวแพทย์” หมายความว่า นายสัตวแพทย์ หรือ สัตวแพทย์ซึ่งสังกัดกรมปลัดสัตว์

“หน่วยงาน” หมายความว่า หน่วยงานสังกัดกรมปลัดสัตว์ที่มีการเลี้ยงสัตว์

“หัวหน้าหน่วยงาน” หมายความว่า หัวหน้าหน่วยงานสังกัดกรมปลัดสัตว์ที่มีการเลี้ยงสัตว์

“การตรวจคัดสัตว์” หมายความว่า การตรวจคัดสัตว์เมื่อหน่วยงานสังกัดกรมปศุสัตว์ที่มีการเลี้ยงสัตว์มีสัตว์เกินความต้องการ หรือหมดความจำเป็น และหากยังคงเลี้ยง หรือยังคงใช้ประโยชน์ในราชการต่อไปจะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก

“จำหน่าย” หมายความว่า การจำหน่ายตามหมวดที่ ๓ ส่วนที่ ๓ การจำหน่าย ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการปศุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม

“ระเบียบปศุ” หมายความว่า ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการปศุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม

หมวด ๑

การตรวจคัดสัตว์

ข้อ ๕ เมื่อหน่วยงานใดมีสัตว์เกินความต้องการ หรือหมดความจำเป็น ซึ่งหากยังคงเลี้ยง หรือยังคงใช้ประโยชน์ในราชการต่อไปจะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก ก่อนมีการตรวจสอบปศุประจำปีตามระเบียบปศุ ข้อ ๑๕๕ ให้เจ้าหน้าที่ปศุของหน่วยงานนั้น เสนอรายงานต่อหัวหน้าหน่วยงาน เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงและตรวจคัดสัตว์ ตามระเบียบปศุ ข้อ ๑๕๖ อย่างน้อยจำนวน ๓ คน ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) หัวหน้าหน่วยงาน เป็นประธานกรรมการ

(๒) นายสัตวแพทย์ สัตวแพทย์ นักวิทยาศาสตร์ นักวิชาการสัตวบาล เจ้าพนักงานสัตวบาล เจ้าหน้าที่บริหารงานสัตวบาล เจ้าหน้าที่สัตวบาล หรือเจ้าหน้าที่บริหารงานปศุสัตว์ คนใดคนหนึ่ง จำนวน ๒ คน เป็นกรรมการ

และให้กรรมการตาม (๒) จำนวน ๑ คน ทำหน้าที่เลขานุการ

ทั้งนี้ จะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่อื่นเป็นกรรมการเพิ่มเติมอีกตามที่เห็นสมควรก็ได้

ในกรณีที่หน่วยงานมีเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งไม่เพียงพอ ให้หัวหน้าหน่วยงานพิจารณาเพื่อแต่งตั้งเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานหรือหน่วยงานสังกัดกรมปศุสัตว์อื่นที่อยู่ใกล้เคียงร่วมเป็นคณะกรรมการได้ โดยขอความเห็นชอบจากหัวหน้าหน่วยงานหรือหน่วยงานสังกัดกรมปศุสัตว์อื่นนั้นด้วย

ข้อ ๖ ให้คณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงและตรวจคัดสัตว์ ตามข้อ ๕ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและตรวจคัดสัตว์ในหน่วยงานว่ามีสัตว์เกินความต้องการ หรือหมดความจำเป็นและหากยังคงเลี้ยง หรือยังคงใช้ประโยชน์ในราชการต่อไปจะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก และดำเนินการตรวจคัดสัตว์โดยจัดทำบัญชีการตรวจคัดสัตว์

(๒) การจัดทำบัญชีการตรวจคัดสัตว์ตาม (๑) ให้แยกประเภทสัตว์ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดใน (๓) พร้อมทั้งแสดงเหตุผลประกอบการคัดออก

สำหรับสัตว์ใหญ่ สัตว์เล็ก ประเภทวาง และสัตว์ปีก ประเภทนกอื่น และนกกะจอกเทศ ให้หน่วยงานจัดทำบัญชีสัตว์คัดออก แยกประเภทสัตว์ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดใน (๓) พร้อมทั้งแสดงเหตุผลประกอบการคัดออกเป็นรายตัว

- (๓) การดำเนินการตรวจคัดสัตว์ ให้แยกประเภทตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้
 - (ก) สัตว์พันธุ์คัดออก ได้แก่ สัตว์ที่มีลักษณะดี เหมาะสมที่จะใช้ทำพันธุ์ แต่หน่วยงานมีมากเกินไปจนมีความต้องการ และ ไม่มีความจำเป็นต้องใช้ประโยชน์ต่อไป
 - (ข) สัตว์คัดออก ได้แก่ สัตว์ที่มีลักษณะไม่เหมาะสมที่จะใช้ทำพันธุ์
 - (๔) เสนอรายงานพร้อมความเห็นต่อหัวหน้าหน่วยงาน เพื่อขออนุมัติกรมปศุสัตว์ หรือผู้ที่กรมปศุสัตว์มอบหมาย ประกอบการพิจารณาคำเนินการจำหน่ายสัตว์ตามระเบียบพัสดุ

หมวด ๒

การจำหน่ายสัตว์

ส่วนที่ ๑

กรณีตรวจคัดสัตว์เพื่อจำหน่าย

ข้อ ๑ เมื่อคณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงและตรวจคัดสัตว์ ตามข้อ ๖ ได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและตรวจคัดสัตว์แล้ว เห็นว่าในหน่วยงานมีสัตว์เกินความต้องการ หรือหมดความจำเป็น หรือหากยังคงเลี้ยง หรือยังคงใช้ประโยชน์ในราชการต่อไปจะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก และดำเนินการตรวจคัดสัตว์ โดยจัดทำบัญชีการตรวจคัดสัตว์แยกประเภทสัตว์ตามข้อ ๖ แล้วให้เสนอรายงานพร้อมความเห็นต่อหัวหน้าหน่วยงานพิจารณาคำเนินการเพื่อขออนุมัติจำหน่ายตามระเบียบพัสดุดังต่อไปนี้

หน่วยงานจะจำหน่ายสัตว์ที่คัดออกได้ต่อเมื่อ ได้รับอนุมัติจากกรมปศุสัตว์หรือผู้ที่กรมปศุสัตว์มอบหมาย ก่อนเท่านั้น โดยให้หน่วยงานจัดส่งบัญชีการตรวจคัดสัตว์ ตามข้อ ๖ พร้อมทั้งแสดงเหตุผลประกอบการคัดออก เสนอให้กรมปศุสัตว์หรือผู้ที่กรมปศุสัตว์มอบหมาย เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาอนุมัติจำหน่ายตามระเบียบพัสดุ

ข้อ ๘ กรณีที่หน่วยงานได้รับอนุมัติให้จำหน่ายสัตว์ตามข้อ ๑ โดยวิธีขายแล้วให้หน่วยงานดำเนินการจำหน่ายสัตว์ตามข้อ ๑๕๗ (๑) แห่งระเบียบพัสดุโดยใช้หลักเกณฑ์ในการกำหนดราคา ดังต่อไปนี้

(๑) สัตว์พันธุ์คัดออก ให้ขายตามบัญชีราคาขายสัตว์พันธุ์คัดออก ทั้งนี้ ตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๒) สัตว์คัดออก ให้ขายตามราคาท้องตลาด

ในกรณีที่มีผู้ประสงค์จะซื้อสัตว์พันธุ์คัดออก และมีสัตว์พันธุ์คัดออกไม่เพียงพอต่อความต้องการ ให้หน่วยงานจัดทำบัญชีจอง โดยระบุชื่อผู้สั่งจอง ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ และจำนวนสัตว์พันธุ์คัดออกที่ต้องการไว้ เมื่อมีสัตว์พันธุ์คัดออกพร้อมที่จะจำหน่ายให้ทำหนังสือแจ้งผู้สั่งจองให้มาซื้อภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง หากไม่มาและพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวให้เรียกรายอื่นเรียงเป็นลำดับต่อไป

ในกรณีต้องนำสัตว์ที่ได้จากการจำหน่ายไปยังท้องที่ต่างจังหวัด หรือเข้าไปในเขตท้องที่ที่มีการประกาศเป็นเขตปลอด โรคระบาดตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ ให้หน่วยงานให้คำแนะนำแก่ผู้ซื้อ เพื่อดำเนินการตามกฎระเบียบว่าด้วยการเคลื่อนย้ายสัตว์ ซึ่งออกตามกฎหมายดังกล่าวอย่างเคร่งครัด

ส่วนที่ ๒
กรณีสัตว์เจ็บป่วยหรือบาดเจ็บ

ข้อ ๕ ในกรณีที่มีสัตว์เจ็บป่วยหรือได้รับบาดเจ็บเพราะอุบัติเหตุ และไม่สามารถรักษาพยาบาลให้หายได้ ให้หัวหน้าหน่วยงานแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงเพื่อหาสาเหตุแห่งความเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บนั้น หากเห็นว่าสัตว์มิได้เป็นโรคระบาดแต่ไม่สามารถรักษาพยาบาลให้หายได้ และหากยังคงเลี้ยง หรือยังคงใช้ประโยชน์ในราชการต่อไปจะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมากให้รายงานหัวหน้าหน่วยงานเพื่อพิจารณาคำเนินการขออนุมัติกรมปศุสัตว์หรือผู้ที่กรมปศุสัตว์มอบหมายจำหน่ายตามระเบียบพัสดุต่อไป

เมื่อได้รับอนุมัติให้จำหน่ายสัตว์ตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ดำเนินการตามข้อ ๑๕๗ (๑) แห่งระเบียบพัสดุ และให้นำความในข้อ ๘ วรรคสาม มาใช้บังคับแก่กรณีที่ต้องนำสัตว์ที่ได้จากการจำหน่ายไปยังท้องที่ต่างจังหวัด หรือเข้าไปในเขตท้องที่ที่มีการประกาศเป็นเขตปลอดโรคระบาดตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ด้วย โดยอนุมัติ

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงตามวรรคแรกเห็นว่าสัตว์เป็นโรคระบาด ให้รีบรายงานผลต่อหัวหน้าหน่วยงานเพื่อขออนุมัติกรมปศุสัตว์สั่งทำลายตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ พร้อมทั้งขออนุมัติจำหน่ายตามระเบียบพัสดุ

ส่วนที่ ๓
กรณีสัตว์ตายหรือสูญหาย

ข้อ ๑๐ เมื่อมีสัตว์ตายให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบรับรายงานหัวหน้าหน่วยงาน และให้หัวหน้าหน่วยงานแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นหาสาเหตุการตาย และมีเหตุอันควรเชื่อว่าสัตว์ตายนั้นเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๑๕ หรือไม่ พร้อมทั้งสรุปรายงานและความเห็นเสนอต่อหัวหน้าหน่วยงาน เพื่อพิจารณาคำเนินการตามข้อ ๑๑ และข้อ ๑๒ต่อไป ทั้งนี้ ความหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าสัตว์ตายนั้นเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ ให้หัวหน้าหน่วยงานสรุปรายงานและความเห็นเสนอต่อกรมปศุสัตว์หรือผู้ที่กรมปศุสัตว์มอบหมาย เพื่อพิจารณาคำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๑๕ ต่อไป

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงตามข้อ ๑๐ พิจารณาแล้วเห็นว่าสัตว์ที่ตายมิได้เกิดจากโรคระบาดและไม่จำเป็นต้องเปิดซากสัตว์คูวิการรอยโรค (Lesion) ที่อวัยวะภายใน ให้หัวหน้าหน่วยงานมีอำนาจจำหน่ายซากสัตว์ที่ตายนั้นได้ ตามระเบียบพัสดุโดยวิธีขาย แล้วนำเงินส่งเป็นรายได้แผ่นดินตามระเบียบของทางราชการ และรายงานผลการดำเนินการให้กรมปศุสัตว์ทราบทันที

ให้นำความในข้อ ๘ วรรคสาม มาใช้บังคับแก่กรณีที่ต้องนำซากสัตว์ที่ได้จากการขายไปยัง
ท้องที่ต่างจังหวัด หรือเข้าไปในเขตท้องที่ที่มีการประกาศเป็นเขตปลอดโรคระบาดตามกฎหมายว่าด้วย
โรคระบาดสัตว์ด้วย โดยอนุโลม

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงตามข้อ ๑๐ พิจารณาจากลักษณะกายภาพภาย
นอกแล้วเห็นว่าสัตว์ตายโดยมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นโรคระบาด ให้บันทึกลักษณะทางกายภาพภายนอก แล้ว
รายงานให้หัวหน้าหน่วยงานทราบเพื่อแจ้ง ศักยภาพมาทำการชันสูตรโรค เพื่อหาสาเหตุการตายโดยเปิดซาก
สัตว์ดูวิธีการรอยโรค (Lesion) ที่อวัยวะภายใน และให้ถ่ายภาพทั้งภายนอกและภายใน แบบประกอบรายงาน
ภาพถ่ายภายนอกควรแสดงให้เห็นหมายเลขประจำตัวสัตว์ด้วย

ในกรณีที่สัตวแพทย์ ทำการชันสูตรโรค เพื่อหาสาเหตุการตายโดยเปิดซากสัตว์ดูวิธีการรอยโรค
(Lesion) ที่อวัยวะภายในตามวรรคแรกแล้ว พบว่าอวัยวะภายในมีลักษณะที่อาจเป็นวิธีการรอยโรคที่แสดงว่า
สัตว์อาจตายเนื่องจากโรคระบาด ให้สัตวแพทย์เก็บตัวอย่างเนื้อเยื่อของอวัยวะต่าง ๆ ส่วนที่มีลักษณะอาจเป็น
วิธีการรอยโรค (Lesion) เพื่อทำการพิสูจน์หาสาเหตุของโรค การควบคุมดูแลเกี่ยวกับซากสัตว์ให้เป็นไปตาม
ความเห็นของสัตวแพทย์ โดยถือปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ ทั้งนี้ โดยได้รับความเห็นชอบ
จากหัวหน้าหน่วยงาน

ข้อ ๑๓ กรณีที่สัตว์สูญหายให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบรีบรายงานหัวหน้าหน่วยงาน และให้
หัวหน้าหน่วยงานแจ้งคณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงเพื่อหาสาเหตุที่สัตว์สูญหาย และสรุปรายงานพร้อม
ทั้งความเห็นเสนอต่อกรมปศุสัตว์หรือผู้ที่กรมปศุสัตว์มอบหมายโดยปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๘ เพื่อพิจารณาคำเนินการต่อไป

หมวด ๓

การขิม และการจำหน่ายโดยวิธีการโอน

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่มีการขิมสัตว์ของหน่วยงาน ตามระเบียบพัสดุ และปรากฏว่าสัตว์ที่ให้ขิมตาย
หรือสูญหาย ให้ผู้ขิมแจ้งให้หน่วยงานผู้ให้ขิมทราบโดยด่วน เมื่อได้รับรายงานแล้วให้หัวหน้าหน่วยงานผู้ให้ขิม
ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้า
หน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๘ โดยดำเนินการตามข้อ ๑๐ ข้อ ๑๒ และ ข้อ ๑๓ แล้วแต่กรณี โดยอนุโลม

ข้อ ๑๕ ในกรณีจำหน่ายสัตว์โดยวิธีการโอนนอกเหนือจากที่โอนให้แก่หน่วยงานที่กำหนดไว้
ในระเบียบพัสดุ ข้อ ๑๕๑ (๓) หรือโอนให้แก่บุคคลอื่น ให้หัวหน้าหน่วยงานเสนอเรื่องต่อกรมปศุสัตว์
พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลความจำเป็น เพื่อขออนุมัติยกเว้นหรือผ่อนผันการไม่ปฏิบัติตามระเบียบพัสดุจาก
คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ ทั้งนี้ ตามบัญชีสื่อกรมบัญชีกลาง ที่ กค (กวพ) ๐๔๐๘.๔/๐๗๖๑๓ ลงวันที่ ๓๐
มีนาคม ๒๕๕๐

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

(นายศักดิ์ชัย ศรีบุญเชื้อ)
ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รักษาการแทน อธิบดีกรมปศุสัตว์